

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr. a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia», soc. pe acțiuni

Acțiunea noastră.

I.

Silit a observă *pasivitate* față cu alegerile dietale și față cu toată lupta parlamentară din țeară, partidul național-român nici-când nu a considerat *pasivitatea* ca un *principiu de inactivitate*, care — doamne ferește — se fie luat drept cinosură în viața sa. Din contra. Cei mai excelenți reprezentanți și conducători ai partidului nostru au accentuat în totdeauna și au urmat neconținut o *luptă intensă extraparlamentară*, care se suplinească totul, ce eventual am pierde — sau s'ar pără că am perde — prin observarea *pasivității*. În totdeauna în sinul partidului național au predominat vederile acelora, cari au proclamat ca deviză: *lupta, acțiunea și mișcarea* în sinul poporului nostru.

Credincioși acestui curent acționist, noi nu numai l-am aprobat în totdeauna, ci neconținut am pledat pentru el, l-am făcut propagandă și l-am cultivat cu toate prilejurile. Cu prilejul ultimelor alegeri pentru dietă n'am întrelăsat un moment ca să combatem pe toți cei interpretați *pasivitatea* ca o inactivitate, ca o inerție, și cari cu un fatalism oriental se resemnau la rolul de nepăsători spectatori ai luptei ce s'a dechiarat în jurul și mijlocul nostru și cofirmau astfel politica lui: *„pică peșara malarăfa în gura lui năstăfleafă.”*

Coloanele „*Tribunei*” sunt dosarul nostru de dovezi indelibile despre ținuta noastră. Și în acest dosar nime nu va pute găsi un cuvânt, un accent de *resignation*, ori de „*rezervă binevoitoare*”, ori de moderatism, în ceea-ce privește acțiunea partidului național.

Nici nu se putea altfel. Organ al partidului național, *Tribuna* a fost în totdeauna interpretul sincer al spiritului acestui partid și s'a condus numai de interesele lui. La noi *diplomașenia*, străină de poporul nostru, n'a avut nici măcar scut, cu atât mai puțin stăpânire. Din contra, am combătut-o în totdeauna, ca pe un curent de demoralizare a poporului, și de slăbire a conștiinței de forțe inerente ființei sale.

S'a auzit cu totea acestea în timpii din urmă voci, dela dușmani ca și

dela prieteni, că nu s'a făcut, că nu se face acțiune.

Cuvintele acestea au foarte diferită valoare. Unii le spun, ca o imputare, conduși de patimi personale — și *acestia n'au drept*.

Alții le spun, cu durere de cauză, și cu bunăvoință de ea, — *acestia au drept*, și au toată aprobarea noastră.

Nu s'a făcut destulă acțiune, în raport cu *necesitățile* cauzei naționale, dar s'a făcut *tot* ce s'a putut face între împrejurările date și cu mijloacele, de cari am dispus.

Și din acest punct — unicul hotărâtor — acțiunea ce s'a făcut a fost nu numai destulă, ci chiar multumitoare. Pentru-că n'au fost împrejurări mai grele pentru partidul național, ca și în cei 2—3 ani din urmă, și nu s'au făcut acțiuni cu mijloace mai puțin și cu pedeci mai multe, decum au fost acțiunile acestui interval.

În afară Maghiarii, guvern și popor, au fost într'un neîntrerupt paroxism național, începând dela deschiderea mileniului și până la toastul lui *Wilhelm* și decorarea lui *Jeszenszky*.

Înlăuntrul, noi partidul, mai desbinat, mai hărțuit și mai slăbit ca ori-și-când înainte. — Nu vom atinge, nici măcar în treacă multimea de atacuri din afară și din lăuntru, câte s'au năpustit cu o furie și o patimă neîntrecută, asupra *acelora*, cari singuri mai reprezentau ființa și existența acestui partid. Dar o fugitivă privire peste seria evenimentelor va convinge pe ori-care om nepreocupat și loial, că chiar și simplu *ființa și existența* partidului în împrejurări așa de grele este *una* dintre cele mai mari *acțiuni*, ce se pot face. *A fost ca și o înviere din cenușa sa proprie*, ceea-ce a făcut partidul național în acest timp.

Cu toate acestea partidul național a lucrat și a susținut cauza la nivel și în lăuntru și în afară.

A existat în sinul partidului național și mai înalte un curent de *oportunism*, *inacțiune* și *moderațiune*, curent reprezentat prin mai multe, deși neînsemnate, grupuri. Cei-ce credeau, că prin purificarea partidului și curățirea lui de unele anumite *elemente*, considerate mai înainte de „*partea scandalului*”, va dispărea acest curent din sinul nostru și va

da loc unei întăriri a curentului sănătos de acțiune, — s'au înșelat. Doi ani de zile au produs multe prilejuri și au putut oferi multe îndemnuri, ca să se realizeze această așteptare și doi ani de zile nu ne-au oferit decât dovezi contrare. Astfel *curentul acționist* din sinul partidului nu numai nu s'a întărit prin cele-ce au urmat în sinul lui, ba din contra a slăbit. Vechii „oportuniști”, cari nici-când nu găseau *oportunități* o mișcare, o acțiune, o adunare, o manifestare, un semn de viață, ori-cât de loial și îndreptățit — au rămas cum au fost.

Ceilalți, *acționiștii* s'au desbinat. Unii din ei s'au făcut mai moderați ca toți moderații, s'au dedat diplomației și au început-o pe niște coarde, străine și urgisite înaintea poporului, încât s'au compromis ireparabil. Alții — și *acestia-s* mai mulți la număr, — din cine știe câte și ce fel de motive s'au legat orbiș de acei candidați la sinucidere politică, și s'au resemnat și ei la o „*rezervă binevoitoare*”, deși în afară voiau să facă aparența unor strajnici „*acționiști*”.

Astfel vechiul curent de acțiune din sinul partidului s'a redus în mod însemnat — căci presiunea din partea guvernului maghiar era mare și amăgirile din afară seducătoare.

Cu toate acestea curentul s'a menținut, și s'a validat cu atât mai *prețios* — pentru cauză — cu cât mai *puțin număr* erau cei ce-l susțineau și cu cât mai mari erau sacrificiile aduse acestor acțiuni.

Încât privește *acțiunea comună cu naționalitățile aliate* ea s'a menținut și continuat. Cu prilejul *milleniului* s'a dat un protest comun, care a aflat răsunet până în cele mai îndepărtate curcieri. Cele trei naționalități au susținut continue legături între sine, și în lunie anul curent s'au fost luat dispoziții și pentru conchemarea unui nou congres al naționalităților. Dacă aceasta nu s'a realizat nici până azi, cauza e cu totul independentă de noi, Românii, și este a se căuta în situația ce li-s'a creat aliaților nostri Sërbi în chestiunea congresului lor bisericesc.

Ceea-ce s'a aminat însă, nu s'a abandonat, și noi avem nădejde, că nu peste mult și pe această cale se va pute face un nou pas înainte.

Cât pentru acțiunea noastră independentă, a Românilor am caracterizat-o

deja. Dela *Manifestul* celor 7 membrii ai comitetului național, a cărui mare însemnătate astăzi apare și mai clar, decât atunci, când s'a dat, și până în ziua de astăzi frunții noștri, cari nici un singur moment nu s'au clătinat, au continuat a face tot ce s'a putut, luptând și cu furia cutezantă a guvernelor și cu viscolul patimilor ce s'a involburat în mijlocul nostru.

Și ceea-ce s'a oprit în cursul seu în fața brutalității mijloace, de care s'a slujit guvernul, s'a manifestat în străinătate, denunțând lumii toate loviturile, și făcând să răsună glasul — înădușit aici — în mijlocul celor mai devotați bărbați ai lumii, care se interesează de soarta popoarelor oprite.

Îngrijirea și preocuparea bărbăților nostri a crescut proporționat cu curentul favorabil ce se resimte acum în această direcțiune, în urma ultimelor evenimente.

Patimile interne s'au domolit, revenirea se impune tuturor celor abătuți prin forța împrejurărilor, „*rezerva binevoitoare*” își perde terenul și curentul spre acțiune capătă nouă avânt. Aceasta cu mare bucurie o observă frunții partidului național, și nu de ieri de alaltăieri, ci de săptămâni deja ei și-au îndreptat grijile într'acolo, ca momentul oportun să fie întrebuințat spre a începe o nouă serie de acțiuni, cu sistem și rinduală, spre binele cauzei naționale. Pregătirile în acest sens, putem afirma, s'au făcut și ele preocupă azi deosebit pe toți cei cu dor de luptă națională.

Sibiu, 16 Nov. u.

Echouri de peste munți. Declarațiunile pline de cinism ale prim-ministrului Báffy, făcute referitor la *chestiunea română* au avut multe echouri la frații din România liberă. Am dat deja unele din aceste echouri și vom mai da.

Estă ce mai scrie *Dropelul* într'un prim-articol:

Cu câtă curtenire se poartă guvernul ungar față de noi, și aceasta după câteva zile dela visita din Budapesta!

Românii, atât cei de dincolo, cât și cei din regat, se așteptau ca rezultatul vizitei dela Pesta să se traducă printr'o ameliorare a stărilor fraților nostri. Și deoare-ce unii dintre noi se mai hră-

neau cu această iluziune, baronul Bánffy a ținut să ne lămurească dela început:

Nu au Românii din Transilvania și Ungaria nici un drept, a declarat trufașul ministru.

Eată cum crede guvernul ungar să întemeieze raporturi de bună vecinătate între România și Ungaria.

Întreb pe cei mai *calduroși partizani ai Ungurilor*, cum cred ei că putem trăi în bună înțelegere cu vecinii nostri Unguri, când guvernul lor se uită până a declara că toată chestiunea națională nu este basată nici în drept, nici întemeiată firesc?

Nu avem dreptul să ne amestecăm în afacerile interne ale Ungariei. Cu aceasta însă ne înțelegem că putem rămâne *nepăsători* când dela înălțimea tribunei primului-ministru al Ungariei tăgăduiește ori-ce drept, ori-ce temelie revendicărilor naționale ale Românilor.

Nu putem rămâne indiferenți când urmarea acestei declarații se traduce prin înăsprirea stărei Românilor.

Nu trece zi fără-ca zierele de dincolo să ne ne aducă veste despre întemnițarea Românilor cari nu au altă vină decât aceea de a-și apăra drepturile lor.

Pe câtă vreme vor stărui în această direcțiune, Maghiarii nu pot să ceară amica noastră. *Nu poate exista legătură, amicie sinceră și leală, pe cât timp se tăgăduiește ori-ce drept la trei milioane de Români.*

Alegeri în Fiume. Ministrul de interne Perczel a îndrămat pe guvernatorul susținut din Fiume, ca pentru întregirea locurilor vacante în urma abdicării reprezentanților și primarului, să dea ordin pentru nouă alegeri suplinoitoare.

Ungurii și Goluchowszky. După-cum se svonește, când Goluchowszky își va ține expozul despre politica externă, *delegația maghiară va vota încredere ministrului de externe, pentru visita împăratului german la Budapesta.*

FOIȚA „TRIBUNEI“.

S'AU STINS...

S'au stins fericitele vremi,
Când singuri trăiam în neștire
Poveștile dulci de iubire,
La cari și acum mă chemi...

Sglobfi, când fugeam printre lunci,
Șoptindu-ne sfintele șoapte,
Feriți de a durerilor nopțe,
Trăiam fericirea atunci....

La flacăra ochilor tăi
Privind, mă perdeau ori-ce chinuri,
Și nu cunoșteam eu suspinuri
Pe-a dragostei vesele căi...

În arse și lungi sărutări
Viam și trăiam idealuri,
Depart de asprele valuri
Ce taie a vieții cărări...

Pe veci ne credeam fericiti
În trairă fără griji și năcazuri...
.....
Când eată a sorței talazuri
Ne-aruncă deodată — despărțiți...

În plâns și jale, mânăniți
Pribezi suferim noi, stingheri,
Ear clipele de fericiti
De-atunci, — isvor sânt durerii...

Durerii ce arde de-acum
În suflet, lăînd pustiire,
Dar candelă stând la iubire,
Văpae trezind-o sub scrum...

Văpae ce-n dor arzător
S'astorne cernit pe hârtie,
Seninele vremi se mai vie
Mereu evocând plângător...

Să vie seninele vremi,
Când singuri trăiam în neștire
Poveștile dulci de iubire,
La cari și acum mă chemi...

Sibiu.

Ascanio.

Un ideal pierdut.

... este idealul liberalismului și la agonia lui asistăm noi la sfârșitul acestui secol.

Ah! nu idealul liberalismului organizat în partide politice, — căci acesta în cas de pierdere se poate reface cu schimbarea oamenilor, — dar idealul nobil al liberalismului doctrinar, idealul măreț al școlii clasice liberale: acela e în agonie, acela e pierdut... Cu acesta trebuie să compătimească ori-ce om generos.

A fost o sărbătoare momentului ivirii lui în istoria omenirii. Și o lungă sărbătoare au fost apoi victoriile reputate de dînsul! Astăzi, cu atât mai dureroasă este pierderea.

Odinioară, cu vre-o două sute de ani în urmă, câteva inteligențe înalte și-au făcut o prea frumoasă concepțiune despre natura fapturii omenești. Omul este bun din fire, își ziceau dînsese, și lăsat de sine, el și-ar găsi singur fericirea.

Fie care om e bun și sociabil; rău ajunge să fie el numai prin tirania opresorilor.

Scoateti-l de sub jugul autorității și dați-i deplină libertate: atunci veți vedea cum armonia intereseor se produce de sine; cum fericirea ajunge a fi generală. Dacă n'ar fi tradiționala autoritate, câte progrese nu s'ar putea face! Căci progresul este inerent firei omului, care este blând și iubitor de binele altuia...

Așa concepeau acele nobile inteligențe făptura omului, și după dînsese o lume întreagă își făurea idealuri.

Cuvântul „libertate” era în inima tuturor. Dacă ar fi omul liber, câte progrese nu s'ar putea face! „Progresul” este o simplă urmă a libertății. Libertate de conștiință, libertate de producție economică, libertate politică, libertate în tot și toate, eată programul iubitorilor de progres...

Și după glorificarea libertății, urma neapărat glorificarea „democrației”. Căci omul din fire e bun și deci cu câți mai mulți la un loc cu atât mai bine. Interesele se armonizează singure, numai să le lase cineva deplină libertate; guvernul se conduce, cum e mai bine, numai să lăsam pe toți să participe liber la dînsul!

Și astfel își inangură liberalismul intrarea sa în politică.

Avu ca prim dușman autoritatea constituită de pe acel timp și eși tuvingător.

Marea revoluțiune franceză trimbiță pentru toate popoarele desrobirea desăvârșită a omului de autoritate, drepturile sale imprescriptibile!

A fost o frumoasă sărbătoare pentru istoria omenirii.

Dar dușmanul odata sfărmat, liberalismul avu să-și aplice acum frumosul seu program. Și el îl aplică. Dete libertate poporului să creadă ce vrea în religione; îi lăsa libertatea deplină să se îmbogățească economic, și la guvern aduse democrația.

Acum avea să se arete consecințele: mult așteptatele progrese aduse de firea cea bună a omului. Societatea avea să fie în sfârșit o grupare de interese armonice; fericirea avea să se arete peste tot.

Tristă decepțiune. Libertatea de conștiință fu dată cei drept: dar ea nu împuțină cu nimic numărul credincioșilor în vechile biserici, ci folosi numai câtorva speculatori de cele sfinte... Libertatea economică produse burghezia industrială; libertatea politică: demagogia.

Frumoasele aspirațiuni se găseau astfel desmințite de realitate.

Dar rămăseă totuși idealul.

Idealul în bunătaie înăscută a omului în necesitatea progresului, în viitorul democrației!

Și pe cât timp exista el, desmințirile realității erau încă suportabile. Viitorul va aduce îndreptare; o va aduce inevitabil, căci omul este din fire bun...

*

Astăzi perdut-am și idealul.

Bunătaie înăscută; necesitatea progresului; armonia intereselor lăse în voia lor...

Cum își bat joc și copii astăzi de frumoasele cavinte de odinioară! Nimic nu mai credem noi din vechiul basm conceput de inteligențele de acum două sute de ani!

Omul este din fire rău și egoist și nu mai prin *constrîngere* poate să devină bun. Interesele lăse de sine sînt atât de departe de a fi armonice,

Și, fiindcă omul nu este bun din fire, libertatea lui nu poate fi nici-odată un scop în politică; libertatea nu e decât un simplu mijloc pentru a organiza mai bine *autoritatea*. Omul bun e o abstracțiune; omul rău și egoist e realitatea și societatea este compusă de oameni reali. De aceea binele nu trebuie așteptat să vină de sine, căci de sine el nu va veni nici-odată; ci trebuie cucerit; și cucerirea se face ca totdeauna prin constrîngere.

Așa ne învață experiența liberalismului. Era o frumoasă concepțiune, într'adevăr, vechia concepțiune a liberalismului clasic. Și ce sublimă consolare era dînsa pentru om!

Germenul progresului sădit în inima omenescă: încrederea nețărmurită în perfectibilitatea omenirii!

Și acum concepțiunea se șterge încetul cu încetul și cu dînsa dispăre și idealul liberalismului.

Cu el dispăre una din cele mai scumpe iluziuni pe care și le-a făcut vr'odată omenirea. Idealul liberalismului era ultimul vlăstar din vechia concepțiune anthropocentrică, mărețea concepțiune de glorificare a omului în natură.

Lumea de astăzi, care nu mai crede într'insul, e de sigur mai înțeleaptă, mai apropiată adevărului, dar în același timp e și mai prozaică.

Cu liberalismul doctrinar a trecut vremea poeziei în politică... E drept că nu se putea guverna pentru totdeauna cu versuri; dar totuși pare că ele au amuțit încă prea de vreme... Și în lipsa a unui ce nou, simțim cu atât mai mult golul idealului pierdut!

C. R.-Motru

ASTRA.

Astra la Vaida-Recea.

— Raport special. —

Făgăraș, 4 Noemvrie 1897.

Despărțământul Făgăraș al „Asociațiunii” și-a ținut adunarea generală din anul acesta în comuna Vaida-Recea.

Înainte de toate trebuie să constat, că adunarea a fost foarte slab cercetată de inteligența din Făgăraș și împrejurime.

Astfel din Făgăraș au luat parte numai: Rev. dl. vicar Basiliu Rațiu, directorul despărțământului și dl. Ioan Dejenar, cassar, va să zică din șase membri numai doi; apoi Dr. Nicolae Șerban, Dr. Ioan Șenchea și stimabila familie a dlui Aron Popa-Radu, asesor orfanal. Pe când ceilalți d-ni membri din comitet și alți inteligenți chiar și din aceia, cari altădată îmbulzesc cu dragostea pe „frații Receni”, acum când și Recenii aveau lipsă de „prețioasă” lor prietinie, nu au aflat de cuvânt a-i onora cu prezența, — deși Recea e numai o ora depărtare dela Făgăraș.

Asemenea a excelat prin absență preoțimea, învățătorimea și notarii de prin comunele învecinate, cu toate că Recea stă în legătură cu toate comunele prin drumuri bune. Dintre preoți la ședință au luat parte afară de preotul local numai trei: Nicolae Recean, din Dejeni; Valeriu Comșa din Copăcel și Alexandru Șerban din Voila și un singur notar: Ioan Stan.

Preoții din Telechi Recea, pe care numai o vale, cu pod peste ea, o desparte de Vaida-Recea, apoi preoții, învățătorii și notarii din comunele vecine: Hurez, Sescior, Sevestreni, Iași, Breaza, Lisa, Berivoaie, Pojorta, Mărgineni, Sebeș, Herșeni, Ileni, Galați, Beclean și altele nu și-au ținut de datoria morală și românească a participa și a contribui astfel cel puțin la succesul moral al principalului punct al adunării: ședința.

Afară de popor abia eram 10—12 inteligenți. Cât pe aci erau să ne întrecă gendarmii, cari veniseră în număr de 9 cu fîșolgăbirul Herszényi în frunte. Însuși fîșolgăbirul, — de altfel un incarnat Ungur, — s'a scandalizat văzând atîta indolență și până și el a zis, că aceasta e o rușine pentru inteligența română.

Cu atât mai brav s'a purtat inteligența și poporul din Recea, care ar fi făcut tot posibilul, ca să asigure succesul adunării neexercitând nici o jertfă.

La Recea.

Duminecă dimineața plecăm cu trăsurile din Făgăraș și după o oră ajunsesem la Recea, unde ne primi simpatic preot Max. Recean în fruntea inteligenței și poporului. Vaida-Recea este o veche și frunțată comună granițerească în Țeara-Oltului, un fel de centru provincial, din stîlul căreia mulți bărbați inteligenți au eșit atît pe cariera militară, cît și pe alte cariere civile. Așezată la poalele Carpaților cu o frumoasă poziție, servește și ca plăcut loc de excursiune și vânătoare Făgărașenilor. Casele, mare parte din piatră, sînt bine îngrijite și curat ținute. În mijlocul comunei conduce o stradă largă și regulată de-alungul căreia murmură un pârâș cu apă cristalină, isvorită din stîncile carpatine. Locuitorii sînt oameni muncitori, luminați și buni economi.

Femeile știu lucra frumoase țesături naționale, cu cari își împodobesc casele lor, — un merit acesta al d-nei preoteese Eugenia Recean, care le îndeamnă și le instruează dându-le și modele și premeregînd înșuși cu exemplul bun. Comuna atît bisericească, cît și politică este comună în bună înțelegere cu inteligența din loc, în frunte cu harnicul preot Maximilian Recean, trăind cu toții în cea mai mare armonie, ceea-ce cu atît e mai de laudat, pentru-că un păcat a multor comune românești e, că cei câțiva inteligenți o duc în neînțelegere din care cauză sufer toate instituțiile: biserica școala și comuna căci dămînindu-se nu sînt în stare a face nimic bun și folositor, din contră cu atît mai mult rău.

La biserică.

Pe la 8 ore se încep serviciul divin, sîvîrșit de preotul local au asistat toți cei sosiți.

Biserica cea spațioasă și frumoasă era plină de credincioși.

După finirea liturgiei preotul ținî o frumoasă cuvîntare poporului, explicându-i însemnătatea adunării și îndemnându-l a-și da obolul pentru Asociațiune, deodată invită poporul să ia parte cu toții la ședință și la celelalte festivități.

Cuvintele pîrîntești și călduroase ale preotului aflare răsunet în inimile poporenilor.

Dejunul.

După biserică ne înfrunirăm cu toții în ospitală casă a dlui Max. Recean und luasem un gustos dejun oferit cu multă afabilitate și

cu o adevărată ospitalitate românească de doamna casei. Plăcut ne-a surprins, că casa preotului este toată înfrumusețată în țesături naționale de toată frumusețea, eșite din dextrele mâni ale doamnei preoteese.

Ședința

La semnalul dat prin clopot mersemăm earși la biserică, locul adunării. Poporul, bărbați și femei, chiar și de prin comunele vecine, umplură biserica.

Directorul despărțământului, dl. vicar Basiliu Rațiu, ținî un frumos cuvînt de deschidere, în care desfășurînd în vii colorii marelui scop al Asociațiunii, cultura poporului îndigitează asupra noiei vieți în care a intrat Asociațiunea prin modificarea statutelor și arată că activitatea ei și-a lărgit foarte mult terenul. Îndemnăm pe toți a îmbrășa cu căldură această instituțiune culturală românească și a-i da tot sprijinul moral și material. Încheie cu cuvintele: „Asociațiunea nu a fost, ci va fi!”

Vorbirea de deschidere a făcut bună impresiune asupra poporului și sgomotoase strigăte de „se trăiască” au urmat-o.

După aceasta, nefind notarul comitetului, dl. protopop, Dan de față, se alege ca notar adhoc preotul V. Comșa din Copăcel. Notarul citește raportul comitetului, lucrat de dl. vicar. Din raport reese, că comitetul a ținut 3 ședințe, în cari a executat conclusele adunării generale din anul trecut.

Asemenea cassarul citește raportul seu. Spre cenzurarea acestor rapoarte se alege o comisiune de trei, ear' una pentru încasarea taxelor și înscrierea de membrii noi, spre care scop ședința se suspende pe 1/2 oră.

Redeschizîndu-se ședința dl. Pruna, referentul comisiunii cenzurătoare, referă, că rapoartele s'au aflat în bună ordine, se propune a se lua la cunoștință și a se da absolut. Să primește. Dl. preot M. Recean, referă în numele comisiunii pentru încasarea taxelor, că au încasat în total suma de 120 fl. Cu ce a încasat mai înainte suma încasată se urcă la 170 fl. Cu deosebită plăcere observ, că toți inteligenții din Recea s'au făcut membrii ordinari, că dela popor s'a încasat — la 30 fl. — ceea-ce considerăm că comuna e mică și anul a fost rău, este un rezultat destul de frumos. Urmează statorirea bugetului, prezentat de cassar. Dr. Ioan Șenchea propune 1. a se statori și pe anul viitor un premiu de 5 fl. pentru cea mai bine cultivată grădină de legumi, în comuna unde se va ținea adunarea generală viitoare; și 2. arătînd însemnătatea industriei de casă a țăranei române, care ar' trebui susținută, înaintată și ferită de influințe straine, atît din punct de vedere național cît și economic, propune să se statorească două premii, pentru femeile țărance, cari la viitoarea adunare generală vor produce cele mai originale și mai frumoase țesături naționale. Modalitățile le va statori comitetul.

Ambele propuneri s'au primit. După aceasta se purcede la alegerea comitetului. Preotul Recean, dă expresie indignării sale, că unui membru al comitetului nu arată destul interes față de adunările despărțământului, propune și să aleg cu aclamațiune în comitet, Rev. dl. vicar Rațiu — director, de membrii — preot Iuliu Dan Dr. N. Șerban, Dr. I. Șenchea și Dr. I. Turcu.

Dl. vicar mulțumește pentru încredere în numele noului comitet, despre care sperează că de aci înainte va pute lucra și mai mult în interesul asociațiunii. Cu aceste, ședința, la care dintru început pînă în capăt a asistat numeros popor, se încheie. Dl. vicar mulțumește celor de față pentru interesul dovedit, ear' dl. preot Recean, în numele inteligenței și poporului, aduce mulțumite dl. vicar pentru înțeleapta și binevoitoare conducere, și celorlalți oaspeți pentru participare.

Cu durere trebuie să observ, că pentru adunarea aceasta nu s'a prezentat nici o disertațiune. Oare preoțimea, învățătorimea și în general inteligența de pe aicea n'are atîta timp, ca să prepare o lucrare de interes general și național, fie de pe ori-ce teren corespunzător scopurilor Asociațiunii?

Banchetul.

Dela biserică mersemăm la școală, unde s'a ținut banchetul și petrecerea.

Școala e grănițerească, se află într-o înfrînșă grădină și e așezată într'un edificiu frumos și spațios, cu 4 sali de învățămînt, are trei învățători și o învățătoare.

Curtea școlii, înfrumusețată cu ghirlande și brazi verzi, era plină de popor. Fete dragăle și feciori voinici, săltau voioși la cântecul unor fărâni din Făgăraș, jucînd frumoase jocuri românești. Era o priveliște de toată frumusețea.

Fiind timpul înaintat, ne așezărăm la masă. Un simț de amărăciune ne cuprinsese văzînd că o parte însemnată a mesei rămase goală, din pricina neparticipării condamnable cu inteligenți. Dar' cu atît mai mult ne bucurărăm, că cei mai mulți meseri erau oameni frumosi din popor.

Prânzul servit de un birtaș din Făgăraș, a fost bun și ieftin; fiecare a rămas mulțumit.

Primul toast l'a ținut dl. vicar Rațiu pentru președintele și comitetul Asociațiunii. După aceasta Dr. Ioan Șenchea ținî un avîntat toast pentru directorul despărțământului, vicarul Rațiu, expunînd în cuvinte bine simțite zelul neobosit cu care dl. vicar își face datoria pe toate terenurile — decînd a venit în Țeara-Oltului, jertfind muncă, timp, bani și chiar sănătatea, în toate acțiunile sale fiind condus numai și numai de interesul, binele și progresul poporului său.

Prin curățenia caracterului și francheța inimii sale și-a câștigat încrederea și simpatia tuturor oamenilor de bine. Acest despărțământ prin zeloasa și activă sa conducere s'a ridicat între celea dintîi despărțăminte. Îi dorește, ca mulți ani să poată încă lucra pe terenul culturi românești cu același zel și devotament care prin fapte l'a dovedit pînă acum.

După aceasta tot dl. Dr. Șenchea toastează pentru preotul local Max. Recean, care totdeauna e la locul său, îndeplinindu-și cu zel datoria de preot și Român, pentru acei inteligenți cari la ori-ce act național și românesc se află în primul rînd și pentru poporul din Recea, care dovedă frumoasă a dat astăzi, că luminat și se înțelegea interesul său și e gata la jertfă pentru binele și înaintarea comună.

Preotul M. Recean ridică un frumos toast pentru noul comitet și în special pentru dl. director și noi membrii Dr. Șerban și Dr. Șenchea.

Dl. vicar toastează pentru comună fiind bună înțelegere între comuna biserică și politică. Dr. Șenchea toastează pentru femei, ca luptătoare ale culturi naționale. Dl. preot Alexandru Șerban toastează pentru Dr. Șenchea, care deși tînr își face datoria pe toate terenurile vieții noastre naționale.

Cercul meserilor deveni foarte amical și ne petrecurăm în dispute serioase și glume vesele pînă seara, la cîntecele unei naționale tarafe din Făgăraș.

Representația diletanților.

A fost un punct principal al serbărilor și a reușit foarte bine. Recenii au avut o idee norocită și laudabilă, cînd s'au decis a aranja din puterile lor o producțiune, un lucru ce-ar trebui imitat pretutindeni, cînd se dau prilejuri așa de alese ca adunările Asociațiunii.

Sala frumos decorată și scena improvizată dovedeau bun gust și oferiau un aspect dragălaș.

S'au jucat piesele „Rămăgagul” și „Harță Reșegul” de V. Alexandri.

„Rămăgagul” a fost bine jucat de d-șoarele Iulia și Eugenia Darvași și Victoria Boeriu și de d-nii Todoran, Vijoli și Lungociu.

„Harță Reșegul” a fost și mai succes jucat. Diletanții și-au învățat rolurile foarte bine, așa că nici lipsă n'au avut de sufer. Jocul diletanților a fost natural și destoinic. D-șoara Iulia Darvași a fost foarte dragălașă în rolul Tarșitei. D-șoara Victoria Boeriu a jucat cu multă pricepere rolul țărancei Mărucea. Foarte potrivit au jucat și d-nii Lungociu (în rolul lui Harță) și Vijoli (primarul) Lungean, Rolul lui Bursulescu a fost asemenea bine interpretat de dl. Todoran.

Publicul a răsplătit cu dese aplauze pe bravi diletanți.

Petrecerea.

După producțiune a urmat petrecerea, ce s'a dat în altă sală, împodobită și aceasta frumos cu verdețuri și țesături românești de toată dragălașia.

Jocul s'a început cu o veselă horă și a durat pînă în zori, păstrînd curat coloritul național-românesc.

Landă Recenilor!

Sînt vrednici de toată lauda bravi Receni, pentru frumoasa primire ce au făcut Asociațiunii, primire prin care s'au dovedit pîtruși de însemnătate a acestui nepreruit isvor de cultură românească. Și dacă totuși succesul n'a răspuns așteptărilor, nu Recenii poartă vina, ci inteligența din Făgăraș și jur, care a observat o apatie de tot condamabilă. Ar fi de dorit ca asemenea triste dovezi să nu se mai dea.

Raportor.

Aforisme politice

— Una la ei. —

A fi lingusitorul popoarelor e o profesiune tot așa dejositoare, ca și lingusirea principilor.

Gentz.

Cronică politică.

Conflict austro-turc.

Un conflict diplomatic s'a declarat zilele acestea între Turcia și monarchia noastră. Conflictul l'a provocat purtarea barbară a autorităților turcești din Mersina față de un supus austro-ungar, agentul „Llyodului” austriac Barzsoffoli, care a fost expulsat de pe teritoriul turcesc și maltrat în urma unor bănueli nemotivate, că ar fi în legătură cu revoluționarii armeni.

Ambasadorul austro-ungar la Constantinopol, br. Calice a ridicat severe reclamațiuni de satisfacție la înalta Poartă, cerînd dimiterea din post a doi funcționari tarci superiori, vinovați de vătămările aduse supusului austro-ungar, și deflație de salutare în fața steagului austriac din portul Mersina.

O telegramă din Constantinopol, datată de ieri, vestește, că Sultanol a înștiințat pe br. Calice, că e gata a da întreagă satisfacție cerută. În urmare br. Calice a declarat incidentul diplomatic de închis.

Răscoala contra Spaniei.

În ținutul Pinal del Rio trupele spaniole s'au ciocnit de nou și în repetate rînduri cu răscoala. Aceștia au resistat cu vitejie. Dintre răscoalați au căzut 41 oameni, dintre Spanioli 31, între cari un oficer; afară de aceasta 42 de soldați spanioli au fost răniți.

CRONICĂ

Sibiul, 16 Nov. n 1897.

Nou avocat român. Camera advocației din Brașov anunță, că avocatul Dr. Nicolae Șerban, cu sediul în Făgăraș, a fost înscris în lista camerei.

Numire. Președintele tablei. din Cluj a denumit pe juristul absolvent Iuliu Morariu practicant de drept cu plată în districtul același table.

Necrolog. Ioan Eftimie Popovici, paroch român greco-oriental, a înecat din viață în 1 Noemvrie v. seara la orele 5 în etate de 69 de ani, în al 46-lea an de fericită căsătorie în al 45-lea al preoției sale. Despre aceasta dureroasă pierdere soția, fii, surorile, ginerii și norurile, nepoții și nepoatele răposatului înconștientă cu adîncă întristare pe toate rudeniile, pe toți amicii și cunoșcuții. Rămășițele pămîntești ale mult regretatului s'au ridicat din casa proprie și se vor depune spre vecinica odihnă în cîmterul bisericii române gr-or din Țințari. Marți în 16 Noemvrie la orele 10 a. m. Fie-i Țîrîna ușoară și memoria binecuvîntată! Țințari, 14 Noemvrie 1897.

Maghiarizare..... pe acțiuni! Știam, că „patrioții” se estaziază de acțiuni de maghiarizare, acum îi vedem înnebuniți de entuziasm pentru... maghiarizare pe acțiuni!...

Foile ungurești trimbiță în lungul și latul țării, că directorul societății „Magyar kereskedelmi részvénytársaság” din Budapesta, Engel Pál, Jidov de cea mai percutantă specie, a făcut un strajnic pas întru „sublima” maghiarizare: a pus temeiul... maghiarizării pe acțiuni!

Lucrul stă așa. Numitul Engel a dat cătră toți anglopii societății, dela centru, dela filiala din Fiume și dela agenturile din Belgrad, București, Sofia, Filipopol, Ruscicu, Constantinopol și Saloni, un circular, în care-i somează să maghiarizeze numele familiare, dacă s' străne. Le-a comunicat totodată avantajul îmbucurător, că înșuși societatea va lua asupra-și acțiunea de maghiarizare, adică va întreprinde maghiarizarea pe acțiuni. În acest scop jurisconsultul societății va îndeplini gratuit procedura de maghiarizare, ear' cheltuielile necesare le va suporta societatea!

Pentru a premerge cu exemplu bun, directorul Engel și-a maghiarizat deja numele în... Élek.

Și așa a apărut cel mai nou lueafer al maghiarismului: maghiarizarea pe acțiuni!!

Omorirea unui primar român. Ni-se scrie din Bistrița, că primarul din Borgo-Prund, Dănilă Părtăla a fost găsit în 14 l. e. mort și despoiat, într'un șanț. Toate semnele arată, că e la mijloc o crimă cu jaf.

Crimele consilierului de poliție din Budapesta. Pertractarea unui senzațional proces s'a început Vineri înaintea tribunalei din Budapesta. Pertractarea aruncă întregă lumină asupra administrației dela poliția capitalei. Criminalul și consilierul de poliție Chudy Hugó, unul dintre cei mai de frunte funcționari ai poliției. Senzația, ce a produs descoperirile făcute de judecătorul de instrucție, a fost cu atît mai mare, cu cît Chudy era cunoscut de toată lumea ca om cinstit, funcționar harnic și conștiențios. Sala tribunalei a fost plină de lume, pentru-că Chudy a amenințat că va face desvăliri mari. Dar

conștiința vede, că nu l'a lăsat, și n'a apus nimic nou. Într-o vorbire la începutul pertractării a vrut să dovedească, că nu poate fi tras la răspundere pe cale criminală pentru-că pentru faptele sale și-a dat odată seamă înaintea judecătoriei disciplinare, și a cerut un decis al tribunalului în această privință. Când tribunalul a refuzat, a declarat, că ori-ce s'ar întempla dar' dinșul nu mai vorbește nici un cuvînt. S'au ascultat Sélley Sándor consilier minist., fost căpitan suprem, Rudnay Béla, actualul căpitan suprem al poliției și o mulțime de subalterni ai acusatului. Crimele pentru care e pus sub acuză, sînt 16 falsificări de documente publice și 20 defraudări de bani publici. Pertractarea în două zile abia s'a ocupat cu jumătate lista crimelor.

I. P. S. S. Metropolitul Arcadie al Bucovinei a primit la serbarea jubileului de 50 ani de preoție și următoarele telegramme de felicitare: Dela Arhiducele Petru Ferdinand din Viena: „Primiți înalt Prea Sfinția Voastră la jubileul de 50 ani a activității însemnate preoțești și patriarcale a d-voastre cele mai sincere și mai cordiale felicitări”. Dela Metropolitul Miron Romanul din Sibiu: „Mă alătură la eșrbările iubire de astăzi cu urări cordiale pentru sănătatea Eminenței Voastre durabilă și pentru prosperarea bisericii ortodoxe ce o păstoriți”. Dela societatea „România Fund” din Viena: „Urăm ilustrului nostru membru onor și fondator, cu ocazia festivității jubilară încă mulți ani de rodnică activitate pe terenul bisericesc, școlar și național”.

Calea ferată de pe Tîrnava-mică. Lucrările la calea ferată vicinală de pe Tîrnava-mică înainteză cu pași repezi. Rețeaua de șine e deja întinsă pe o mare parte a liniei dela ramificația dela Blaj înainte și pe această parte deja circulă vagoane cu transporturi de material. Pînă la finea acestei linii locomotiva cu transportul de material va ajunge pînă la Dicio-St-Mărtin. În același timp se sperează să se servească și lucrările de pămînt pe linia dela Bonyha pînă la E. St. Georgiu, unde de prezent s'au ocupat 1200 lucrători. Timpul scurge durabil favorizează mersul repede al lucrărilor.

Prietenie franco-rusă. O nouă dovadă de prietenie franco-rusă s'a dat zilele acestea la Paris. A sosit acolo musica unui regiment rusesc și la gară a fost primită cu entuziasm din partea unei enorme mulțimi de oameni. Soldații ruși au fost așezați într-o casarmă, unde li-s'a dat un mare banchet.

Școală de agitatori socialiști. Partida social-democrată din Budapesta a decis să organizeze un curs regulat, care să prepare agitatori. În fiecare Sămbătă se vor ține în cursul cercului ala Budapestei asemenea cursuri, întrupelel cărora se vor citi prelegeri, și se vor face exerciții polemice și oratorii, toate pentru a arăta cum are să fie un agitator socialist.

Nihilisți arestați cu sutele. Se anunță din Varșovia, că în orașul minier Brankova au fost arestați 800 de lucrători și câțiva funcționari, acușati de uneltiri nihiliste. Într-o comună învecinată s'a descoperit o tipografie secretă.

Clubul anarhist din Budapesta. Acesta e titlul alarmant al unei societăți, care cu știrea autorităților există în Budapesta, dar' fără permisiile lor. Zilele acestea numita societate a scos în editura sa o broșură „Az állam az igazság előtt” tratînd despre procesul ce se pornise contra șefului anarhist Dr. Eugen Schmitt.

Estă cum guvernul suferă pînă și cluburi anarhistice, numai... chestiuni naționale nu, firește, cînd vorba e de Nemaghiari!

Adunarea generală a soc. EMKE s'a ținut Duminecă în Cluj. A participat mare public maghiar din Cluj și împrejurime. Vicepreședintele Béldi Ákos în vorbirea de deschidere a accentuat însemnătatea societății în răspîndirea limbii maghiare între naționalități. Emke e aceea — a zis Béldi — în a cărei cerc ori-ce interes politic, confesional și de clasă trebuie să amuțască. Am pute și noi să luăm aceasta pentru asociațiunea noastră. S'a trimis o adresă omagială Maiestății Sale pentru cele 10 statute și s'a înființat din colectele egypt-ului din anul acesta o fundațiune pentru școalele populare de 50.000 coroane cu numele Maiestății Sale Francisc Iosif I. Președinte s'a ales Béldi Ákos, șșpanul Clujului.

Știri mîerunte. M. S. Monarchul a permis arhiducei văduve Stefania să poarte ordinul imperial rusesc St. Catalina (în diamant).

— În Busento a răposat alaltăieri soția celebrului compozitor Verdi.

— La Nevoitas (ținutul american Puerte Priucipe), răscoalați au aruncat în aer un tren; 12 morți, 27 răniți.

— În Budapesta poliția a disolvat o adunare de anarhiști de ai drului Schmitt, cari s'erbătoriau amintirea unor anarhiști americani executați.

— Lângă Palermo s'a descoperit existența unei bande de peste 100 tâlhari, cari comit sumedenii de jefuri și omoruri; poliția caută în rușul capului pe criminali.

Mai nou.

Grațierea dlui Balteș.

Despre complectarea grațierei dlui Balteș aflăm următoarele detalii:

La 9 ore dl A. Balteș s'a prezentat înaintea tribunalului la pertractarea, ce s'a ținut sub presiunea baronului Szentkereszty. Acesta a cetit mai întâiu hotărârea curiei, dată în cauza recursului din ultimul proces al „Tribunei”. Prin această hotărâre recursul dlui Balteș era respins în toate punctele sale.

Președintele întreabă apoi pe procurorul Sămi László, dacă are vre-o observare?

Procurorul spune atunci, că are ordin de la ministrul de justiție să anunțe dlui Balteș, că M. Sa l'a grațiat și de pedeapsa aceasta. — Pertractarea s'a sfârșit în vre-o 20 minute.

Tribuna Literară.

Istoria Imperatorului Traian

de

Prof. Nicolae Mazăre.

(Urmare.)

— Replica mea. — Literatura bibliografică a lui Traian.

Replica mea.

Ori-cât de obscur, trebuie măcar să reproduc răspunsul dlui Broșteanu, pentru ca să stea și el de față la această răfuială. Cer înaintea indulgenței cetitorilor pentru „expresiile literare” ale dlui Broșteanu și solicit special pe on. redacție să nu mi-le radă afară.

E natural, că cu un așa „bălaur de om de știință” nu se mai poate sta de vorbă în literatură, dar poate nici chiar afară de literatură. De aceea rog pe răbdătorii cetitori să mă creadă, că nici n'as mai fi răspuns dlui Broșteanu, dacă numai pe mine m'ar fi atacat. Și mai mult decât mine e aici calumniată știința. În numele ei trebuie să vorbesc. Și cu ospitalitatea ca binevoiciei a-mi acordă acest ziar, voi prezenta în resumat întreg tabloul bibliografic al lui Traian. Ca ori-cine din propria intuiție să vadă distanța de la Francke până la Dierauer și De la Berge. Mai ales, că nici nu avem, până acum în literatură, bibliografia lui Traian. Așa, că se vor alege cetitorii măcar cu aceasta din tot disprețul și proporția, ce Dr. Broșteanu a provocat-o în chestia de față.

Literatura bibliografică a lui Traian.

Pentru a înlesni priceperea ei, învetații au împărțit-o în trei categorii.

C. I. Isoare perdute.

Între acestea se amintesc:

a) un raport scurt al împăratului asupra războaielor dace. Raport, pe care obișnuiau a-l face toți împărații romani la sfârșitul campaniilor.

Din aceste abia ne-au rămas 5 cuvinte citate la un gramatic posterior.

Cu toată scurtcopia lui nu se poate tăgădui marelui preț ce l'ar fi avut pentru istorie de s'ar fi păstrat. Nici-decât nu e acest raport o scriere lungă, precum crede Francke, care înându-se după Wolf susține, că ar fi fost niște comentarii analoge cu comentariile lui Iuliu Cezar;

b) o scriere a inginerului-arhitect Apollodor asupra podului, earăși perdută;

c) cartea a XXIII a istoriei lui Appian asemenea perdută;

d) mai mulți istorici de mână a doua, ca Marius Maximus, Fabius Marcellinus, Aurelius Verus și Statius Valerius, încă s'au ocupat cu viața lui Traian. Cu toate cercetările făcute până acum nu s'a putut da de urma acestor serii;

e) Camillus Rufus, după-cum ese din o scrisoare la Pliniu tinărul, se angajase să facă o descriere mai mult poetică asupra războaielor dace. Până azi nu s'a aflat, dacă aievea a făcut ori nu.

C. II. Isoare păstrate.

a) Pliniu tinărul: Panegiricul și corespondența cu Traian. Ântăul o laudă clasică, deși cam afectată la adresa lui Traian. Ear corespondența ocupându-se mai mult cu câteva mici daraveri interioare ale Bithiniei. Cu toată valoarea lor istorică, aceste documente nu concurează poate nici cu 6 la 100, pentru luminarea istoriei lui Traian;

b) o foarte scurtă schiță la Eutropiu în Breviarium historiae romane;

c) Dio Cassius. O istorie mai sistematică, care e și cea mai importantă din câte s'au constatat, că s'au scris până acum. Istoria aceasta era cunoscută numai până în ju-

mătatea a doua a veacului IX., când călugărul din Trapezu Xiflinius, la ordinul împăratului bizantin face din ea o prescurtare, întinzându-se partea relativă la Traian pe 3—4 foi. Ceva mai înainte de Xiflinius a mai răsumat-o și Zonaras.

Așa, că istoriile lui D. Cassius, la care ne provocăm astăzi atâtă, proprie nu sunt decât excerptele călugărului Xiflinius. Excerpte, pe care însuși Francke le vede prea superficiale. Împrejurarea asta firește a scăzut mult la preț istoria lui D. Cassius. (V. pe Cassius-Xiflinius în traducere românească la Anghel Demetrescu. Buc. 1878);

d) monumentele lapidare. Între acestea locul întâiu îl ocupă fără îndoială cunoscuta calumnă a lui Traian.

Lăsând la o parte multele puncte de vedere, din care s'ar putea studia acest monument, noi vom atinge numai pe cel istoric, care ne privește. Dar și aici reprezentările, pe cât ne sînt de prețioase, pe atât rămâne de grea și de obscură explicația lor definitivă și amănunțită, lipsindu-ne un isvor scris care să le precizeze.

Tot la acest punct mai putem trece câteva inscripțiuni epigrafice, care deși descoperite mai târziu sau dovedit contemporane cu Traian.

Acestea încă așa sînt de puțin, sărace, defectuoase și o seamă din ele apocrife chiar, încât cu toate la oaltă slab de tot și în parte fals au putut să ne lumineze istoria lui Traian.

Ori-cât de puțin, de nebotizate, de dubioase aceste isvoare, pe baza lor s'au făcut totuși câteva încercări timide de a se compune o istorie a lui Traian. Trecând peste încercările lipsite de ceva valoare, vom însemna pe

a) Sultzer: *Geschichte des transalp. Da-ciens*. Viena, la 1781.

b) Mannert: *Res Trajani imperatoris ad Danubium gestae*. Nürnberg, 1893.

c) Engel: *Comentatio de expeditionibus Trajani ad Danubium*. Viena.

d) Fotino: *Istoria tes palai Dakias*, (tradusă în românește, de G. Sion. București, 1859).

e) Dl Dr. Francke: *Der Geschichte Trajans und seiner Zeit genossen*. Quedlinburg și Lipsa la 1840. Grozave nu sînt nici acestea, față de cecitatea acelor vremuri sînt însă destul de rășirite pentru a fi indicate.

Ce a făcut Francke?

Față de înaintașii sei Francke e ceva mai serios și cu deosebire mai voluminos. Ca să nu se pară că cant să scaz ceva din importanța lui Francke, îl las chiar pe el să glasuiască. Și rog și pe dl Broșteanu să asculte bine.

„Isoarele atăta-s de seci — începe Francke în introducerea istoriei sale — că nici nu sper să se poată vre-odată ajunge la o istorie cum se cade a lui Traian. Apoi regretă, că această soartă a ajuns chiar pe istoria celui mai bun împărat roman. Isoarele scrise nu-l mulțumesc. Inscriptiile nu. Monedele nu. Aite feluri de isvoare și mai puțin. Unele lipsesc cu totul. Ba Francke se clatină și asupra chestiei dacă Traian a purtat numai unul sau două războaie. Apoi relativ la timpul exact al domniei lui Traian și a vieții sale e chiar tufă.

În această dureroasă calicie de documente Francke spune că a alege la descrieri cu totul străine de personalitatea lui Traian, pentru a arunca cu ajutorul lor măcar o penumbra asupra domniei lui Traian.

Acestea-s vorbele lui Francke. Când d-ta domnule Broșteanu traduci cuvintele acestea și apoi tot d-ta mai vii și ne recomanzi această „mortalitate de lucru care va decora toate saloanele românești și va inspira legionarii lui Traian și câte alte banalități... nu vezi în ce contradicție te pui cu însuși Francke?

Dar eară și eară să lăsăm pe dl Broșteanu să se încante cu „răsunările sale” și noi să ne vedem de calea noastră.

Deocamdată avansează, că mai toate lipsurile și obscuritățile de care se plînge — trebuie să zic: *cinstitul și sincerul* — autor german, astăzi sînt delucidate.

După Francke să mai continuă aceste încercări aproape infructuoase de a se face o istorie a lui Traian, când se arată aurora unei noi cu totul direcții istorice. Aceasta întunecă toată pleiada de mai înainte. Centrații de atac și Mommsen. Cu el și vine.

Categoria III. de isvoare pentru cunoașterea istoriei lui Traian.

Mommsen constată, că marea majoritate a isvoarelor istorice în general, atăta-s de imbibate cu superstiții, apoi exagerate sau mieșorate, încât le scoate mai întâiu pe toate la carantină și le readuce în domeniul istoriei numai după-ce le purifică supunându-le celei mai ingenioase critice istorice legiferată sau perfecționată de dînsul.

Pe de altă parte se convinge de insuficiența isvoarelor scrise. Își concentrează

toate forțele pentru descoperirea inscripțiilor epigrafice existente și mai ales pentru nouă cercetări epigrafice.

Grație unei stăruințe și munci într-a-devăr colosale, dl Mommsen ne dă pe lângă alte minunății și *Corpus Inscriptionum Latinarum* ajuns până acum la al 15-lea volum, mare infolio cu câteva zecimi de mii de inscripții, căsănd o bună parte dintre ele în domeniul istoriei lui Traian.

Sforțările și succesele dlui Mommsen produc o nouă și puternică mișcare literară. Lăsând la o parte noua constelație de istorii cu toate podurile lor clasice și ispititoare, să ne stingnim la ceea-ce ne interesează.

În această nouă atmosferă istorică, cu alte cuvinte în această a III-a categorie de isvoare istoriografice se simte cu totul altcum. El are aici la îndemână pe lângă isvoarele cele vechi un nou contingent de isvoare și pe deasupra mașinăria, critica cea mai proporționată până acum pentru purificarea isvoarelor.

La acest loc găsim lucrând pe Dierauer și De la Berge.

Ar ajunge și această expunere în general pentru a se vedea cât de colo distanța de la Francke până la Dierauer și De la Berge. Dar să vedem mai desaproape. (Va urma).

Informațiuni.

Familia (nr. 44) din 2/14 Octomvrie 1897 are următorul sumar: Dr. Ioan Meșota. — Șezătoare de N. Radulescu Niger. — Brutus în fața istoriei de Stefan Micu. — Aceeasi soară (după Schiller) de C. Xenii. — În luna Maiu de Sextil Pușcariu. — Seara de Alvescu. — Desiluzii de Louis Faran. — Crestin bun de Emilian. — Există ființe nemuritoare? de N. N. — Carmen Sylva despre cântarea românească. — Literatură și arte. — Ce e nou? — Căldarul săptămânii. Ilustrații: Dr. Ioan Meșota. De lângă Cattaro. Surioarele.

„Foaia pedagogică” (nr. 21) din 1 Nov. 1897 are următorul cuprins: Trepte formale ale învățământului de Dr. P. Șpan. — Modele de lecțiuni de D. Comșa. — Proiect de regulament pentru bibliotecă (încheiere) de Sim. Popescu. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi.

„Marșul triumfal” este titlul unei piese de musică original, ce a apărut în nr. 2 al ziarului săptămânal „Teatrul, Musica și Moda”. „Marșul” este „dedicat martirilor de pește munți”, spun zărele din București.

A apărut: Misuneșco școalelor catolice în România. de N. I. Filip: Galați, 1897. O broșură de 59 de pagini 8,° în care autorul combate școalele catolice din România.

A apărut: Cătră un nou ideal, de N. Filipescu, o elegantă broșură de 200 pag. apărută în editura librăriei Storck & Müller București. Preț 2 lei.

Bibliografie.

Studii Literare.

Revenim la valoroasa carte a dlui profesor Teodor Raica din Ploști, pentru-ca să atragem asupra-i atențiunea tuturor cărturarilor noștri, mai ales însă a profesorilor și dascălilor români, dela cari asemenea cărți n'ar trebui să lipsească.

E destul, deocamdată, să arătăm cuprinsul bogat al acestui volum de peste 160 pagine. El conține: (partea I) un studiu critic intitulat: *O gramatică parodiză* (pe 54 pagini), apoi: *Veacul al XVI. Limba și literatura Românilor de A. Lupul-Antonescu*, asemenea un articol critic. Urmează în fine cel mai bogat și mai interesant studiu: „*Codrul frate cu Românul*” un studiu asupra doinei române, plin de observații originale și frapante, tratat cu mare pricepere în mod științific. Acest tractat are 2 părți: „Colonizarea” și „descălcarea”, și prezintă o lectură foarte multumitoare, care deșteaptă în mintea gânditoare mulțime de idei asupra raportului gingaș, ce se manifestă, prin poesia populară, între Români și codrul verde (Frunză verde, ... foaie verde).

Partea ultimă (IV) a cărții cuprinde un studiu filologic asupra prepoziției „de”. Este o completă monografie a acestei particule așa de deasă și așa de cu multe înțelesuri în limba noastră. Este titlul acestei părți: *Selecțiunea graiului; „de” ca prepoziție; raporturi casuale; „de” ca adverb; „de” ca pronume; „de” ca conjuncție*.

Credem, că și din aceste puțin note iubitorii de studiul limbei române vor pricepe însemnătatea acestei cărți, care mai are și rara însușire de a fi fină în raport cu valoarea sa. Costă numai 75 cr., și se poate procura dela librăria societății noastre pe acțiuni „Tipografia”.

Disertațiune economică. A apărut: Disertațiune economică despre bunăstarea și faloarele farinei cernută cu ciurelul și cu sita rară și despre zidirea morilor lăra iaz — de Acentie Severu. Disertațiunea aceasta a fost cetită în adunarea generală dela Mediaș a „Asociațiunii”. Broșura de 15 pagini costă numai 5 cruceri și se poate procura și dela librăria noastră, „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, strada Poplăci nr. 15.

„Naționalitatea”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri; limbajul frumos, în care „Rosmarin” al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în „Tribuna” s'a publicat mai întâiu. Vorba era numai, că interesantă observațiune originală ale genialului autor să nu rămână resfriată sub atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într-un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Această a împlinit-o „Tipografia” când a retipărit articolul din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagine, tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografiei” soc. pe acțiuni în Sibiu.

Musică. Au apărut în edițiune litografată 4 piese musicale aranjate pentru cor mic de dl Val. Magdu: „Iorghina”, cântec popular de prin părțile ungurene și bănățene (evintet); „Dorule o dorule”, cântec popular de sub podgoriile aradane (evintet); „Nuacș”, pe melodia dansului „Pe picior” din Banat (sextet) și „Foaie verde triptic” cântec popular de pe șesul Bârsiei (evintet). Se află de vânzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți: „Memorial”, Archiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea . . . fl. 1.30 „Doina”, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu . . . —.28 „Critice” 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr. 4.— „Poveștile Bănățului”, de Căntana . . . —.30 „Literatură popor. română”, de Gaster . . . 2.50 „Introducere în Cărțile Testamentului vechi și nou”, de Dr. Iuliu Olariu . . . 2.50 „Cergitorul”, dramă în 2 acte de Livescu . . . —.50 „Foaia pedagogică”, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. . . 4.— „Migrena română”, de Dr. Leo Murășianu . . . 1.— „Izvoade”, de Demetrescu . . . 4.— „Trandafiri și vioarele”, de Pop-Reteganul . . . —.60 „Din Moldova”, schițe de Kozebue . . . 1.— „Floarea din Firenze”, de Livescu . . . —.50 „Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul”, de Nicolau Bălcescu . . . 2.— „Trăvnițe”, 10 piese Slovacesti Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. . . 3.— „Scrierile părinților apostolești”, de Dr. Iuliu Olariu . . . —.70 „Merinde dela școală”, de Popa . . . —.60 „Despre influența impregiurării”, de Panait Zosin . . . —.50 „Memorii din timpul războiului”, de Georgescu . . . —.88 „Pui de lei”, poezii eroice, de Nenitescu . . . 1.— ediție de gală . . . 2.— „Focșii”, de Macedonski . . . 2.— „Copii de pe natură”, de Negruzi . . . 1.50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear pentru expediție recomandată 2) cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Căldarul zilei.

17 Nov. n. 1897.

Ilirian: Muc. Galaction.
Gregorian: Gregorin.
Soarele: răsare 7.31, apune 4.29.

Sosți în Sibiu.

În 16 Nov. n. 1897.

Hotel „Impăratul Romanilor”: Sadossky, oficial din Petroșeni; B. Horovitz, întreprinzător din Cluj; Graeser, preot cu soția din Amas; Teusch din Sighișoara; D-na Cloaje, prievăteră din Boia; D-na Frank, II. Băk, L. Fleischer din Viena, Weiss din Budapesta, Hartig din Cluj, F. Schmidt din Nürnberg, Wachsmann din Zernești, L. Porjesz din Szilagy-Somlyo, comerciant;

Hotel „Neurhner”: A. Horeczky, sub-colonel din Viena; A. Schuster, medic-suprem din Brașov; K. Fleischer din Viena, V. Beni din Făgăraș, voiajori; K. Bate-nay, sub-locotenent din Raab; D. Grünfeld din Mediaș; G. Popescu, L. Halgato din Budapesta, M. Brantsch din Agnita, comercianți.

Hotel „Meltzer”: P. Bosan, preot, I. Blosz, învățător din Sebeșul-săseș; F. Jäger, voiajor din Budapesta; I. Kermeczy, jude cercual din Brad; I. Hamsa, preot din Rosenau.

Hotel „Habermann”: Bolea, I. Grecu Sărbu, oconomi din Brașov; K. Voicu, Kojoka, zidari din Brașov.

Teatrul orașenesc în Sibiu.

Mercuri 17 Nov. n.

Der arme Jonathan.

Operetă în 3 acte de Carl Millöcker.
Începutul la 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Nov. n. 1897.

Săminte	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
		dela	până		dela	până
Grâu						
Bănățenesc vechiu	75	—	—	76	—	—
Grâu dela Tisa	75	12.40	12.50	76	12.67	12.65
Grâu „Pesta”	75	12.3	12.45	76	12.55	12.6
Grâu de Alba-Reg.	75	12.45	12.55	76	12.65	2.70
„Bacica	75	—	—	76	—	—
Grâu ung. de Nord	75	—	—	76	—	—

Săminte, vechi ori nouă	Sotul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Șăcădă		70—72	8.50	8.60
Orz	de năzăș	60—62	5.80	6.15
„	de vînșă	62—64	6.30	7
Ovăz	de bură	64—66	7.50	9
„	„	66—68	6.4	6.70
Cucurus (porumb)	bănățenesc	—	4.75	4.5
„	de altăseu	—	4.70	4.7
Maiză	—	—	4.75	5
Hrișcă	—	—	—	—

Grâu	Sept.-Oct.	Oct.	Prețul per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilo
Cucurus	Sept.-Oct.	Oct.		
„	12.07	12.07	12.07	12.07
„	6.49	6.49	6.49	6.49
„	6.68	6.68	6.68	6.68

Produse diverse	Notă	Unit.	Preț

Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—	—
„	roșie	—	—
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc.	dela Pesta	68	50.59
„	dela țeară	—	—
Slănină	svântată	—	—
„	afumată	60	50.61
Său	—	—	—
France	—	—	—
Lietar	slavon nou	—	—
„	bănățenesc	—	—
Miere	brută	—	—
„	galbina străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 13 Nov. n. 1897.

Hărtie-monești română	Cump.	9.48	vând 9.51
Lire turcești	„	10.60	10.65
1/2 Imperiali	„	9.80	9.40
„	„	127.25	128.25
Galbeni	„	5.60	5.65
Napoleon-d'ori	„	9.49	9.58
„	(rusești)	—	—

Bursa de Budapesta.

Din 13 Nov. n. 1.37.

Renta de aur ung. 6%	—	—
„ „ 4%	—	—
„ „ 3%	100.25	100.25
Impunatul căilor ferate ung.	121.50	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	122.50	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	102.—	102.—
Bonuri rurale ung.	98.—	98.—
„ „ croate-slavone	99.—	99.—
Obligațiunile desp. regalilor	101.50	101.50
Impunat cu premiu ung.	156.—	156.—
Lesuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.—	140.—
Renta de hărtie austriacă	102.50	102.50
„ de argint austriacă	102.25	102.25
„ de aur austriacă	123.80	123.80
Lesurile austriece din 1860	160.60	160.60
Acțiunile băncii austro-ungare	955.—	955.—
„ „ de credit ung.	—	—
„ „ de credit aust.	—	—
Scrieri fondare ale institutului de credit și economi „Albina”	102.—	102.—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	5.70	5.70
Napoleon-d'ori	9.52	9.52

„THE GRESHAM“, societate engleză pentru asigurarea vieții, în Londra, (intemeiată la 1848).

Dela 1 Sept. a. c. a introdus metoda nouă de

asigurare hipotecară,

care face posibilă fiecărui proprietar de pământ ori de casă, al cărui imobil e îngreunat cu împrumut hipotecar, ca prin contractarea unei atari asigurări de împrumut hipotecar în schimbul unei bagatele taxe să asigure familiei sale favorul, că în cazul dacă ar muri ori-când în decursul termenului de solvire a împrumutului, proprietatea îngreunată cu împrumutul hipotecar să rămână liberă de ori-ce însărcinare familiei.

Prin contractarea unei atari asigurări în schimbul unei taxe anuale foarte net-nesenate Societatea ia asupra-și obligațiunea, că în cas de moarte a contractantului, ce ar obveni, ori-când în marginile termenului de plată a împrumutului hipotecar, să plătească numai decât suma care îngreunează proprietatea la institutul, care a dat împrumutul și să pună familia în posesiunea acelei proprietăți eliberate de datorii. La contractarea acestei asigurări e cu totul indiferent, că oare împrumutul datorează de acum, ori e indiferent pentru-că taxa anuală se socotește numai pentru timpul restant.

Condițiile sunt clare și ușor de priceput pentru ori-cine. Procedura de contractare nu-i împuneată cu nici o greutate. [1957] 9—12

Informații mai detaliate dă:

Szepessy Lajos,

representantul pentru Ardeal al secțiunii hipotecare a societății engleze pentru asigurarea vieții „The Gresham“.

Cluj, Trencsén-tér Nr. 1, (casa proprie).

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români). Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se interesează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru nespecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă fl. 6.20
2. Vol. II. (Völkertliteratur), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă fl. 5.—
3. „Vlach-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 4 ilustrațiuni, fototipie, costă fl. 2.25
4. „Die Sprache der Olmpe-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă fl. 1.85
5. „Raportele anuale despre seminarul filologic român din Lipsca“, conținând lucrările dlui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români: „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă fl. 1.85
6. „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă 2.80
7. „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă 3.80

Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Români inteligenți; celelalte se recomandă bărbatilor de specialitate. Toate sunt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografie“, societate pe acțiuni.

De vânzare

5 acțiuni dela institutul „Furnica“ în Făgăraș cu cuponul anului 1897. A se adresa la [2329] 1—3

Dr. Cioranu, Sibiu.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DR.

EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihályi de Apșa printr'un circular special.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de
Teodor Raica,
profesor de licen.

Cuprinzând:

0 gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografie“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

TABLOUL

„CONFERENȚEI NAȚIONALE“.

În mărime 33×50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire“, *poesie* (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
 „Dan“, *roman*, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
 „Dan“, *roman*, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.
 „Din goana vieții“, ediția III. (1895) fl. 1.75.
 „Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
 „Icoane sterse“, *nuvele*, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
 „Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltore“, *nuvele*, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

La Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tinăr“ de Aloisius Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscăles“, narațiuni de Bolanden (45 pag.) fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare:

„Călimdarul Poporului“ pe 1898.

Anul XIII.

Cel mai lătit și cel mai ieftin călimdar românesc.

Raportul despre „mișcarea literară la noi“ al comitetului „Asociațiunii“ a numit

„Călimdarul Poporului“

„**excelent**“.

Anul trecut a apărut în 5000 exemplare și prin Ianuarie 1897 nu s'au mai găsit nici un exemplar. Mulți, cari au comandat târziu acest călimdar nu l-au mai putut ave.

Grăbiți deci! — grăbiți a vă cumpăra din vreme

„Călimdarul Poporului“ pe anul 1898.

Costă numai 20 cr.,

deși e tot așa de **excelent**, ba încă mai **îngrijit** și mai **frumos**, decât până acum.

În estan „**Călimdarul Poporului**“ are un conținut literar mult mai bogat ca în anul trecut — și pe lângă aceea — șese ilustrațiuni.

Grăbiți a vi-l procura. Mai ușor e a adauge prețul la renoirea abonamentului. Cu posta trimisă costă cu 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.